

การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
สำหรับอาจารย์นิเทศหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู*
THE DEVELOPMENT OF AN INTERNAL SUPERVISION MODEL
THROUGH THE PROFESSIONAL LEARNING COMMUNITY
FOR SUPERVISORS OF GRADUATE DIPLOMA PROGRAM
IN TEACHING PROFESSION

ไพโรจน์ บริบูรณ์

Pairote Boriboon

ฉลาด จันทรสมบัติ

Chalard Chantarasombut

พา อักษรเสื่อ

Pha Agsonsua

วีรวิทย์ เลิศรัตนอำรุงกุล

Weerawit Lertratthamrongkul

รัชนิวรรณ อนุตระกูลชัย

Ratchaniwan Anutrakulchai

มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

North Eastern University, Thailand

E-mail: dba.neu@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศ
นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู พัฒนารูปแบบและประเมินประสิทธิภาพ
ของการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ รูปแบบที่ใช้เป็นการวิจัย
วิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) กลุ่มตัวอย่าง คือ อาจารย์นิเทศก์และ
กรรมการหลักสูตร เครื่องมือเป็นนวัตกรรม คือ คู่มือการดำเนินงานรูปแบบการนิเทศภายใน
โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เครื่องมือในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม แบบ
สัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบประเมิน และแบบทดสอบ สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เทคนิค Priority Needs Index (PNI_{modified}) ค่าประสิทธิภาพ
กระบวนการและของผลลัพธ์ความรู้ (E1/E2) และ ค่า t-test (แบบ Dependent Samples)
ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการนิเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์
ของการนิเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาทั้ง 6 ด้าน

* Received 30 March 2020; Revised 25 April 2020; Accepted 28 April 2020

โดยรวมมีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.23 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการปฏิบัติการ มีความต้องการจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องพัฒนามาก่อน มีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.29 2) รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยรวม มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด มีการบูรณาการรูปแบบการนิเทศ 6 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นเตรียมการ 2) ขั้นวางแผน 3) ขั้นปฏิบัติการ 4) ขั้นสะท้อนผล ปรับปรุงและประเมินผล 5) ขั้นสร้างขวัญกำลังใจ และ 6) ขั้นสรุปและรายงานผล และมี 25 กิจกรรมย่อย 3) ประสิทธิภาพของรูปแบบหลังทดลองใช้ตามกลุ่มเป้าหมาย พบว่า 3.1) อาจารย์นิเทศก์และกรรมการหลักสูตร มีประสิทธิภาพของกระบวนการภาคปฏิบัติต่อผลลัพธ์ของภาคความรู้ (E_1 / E_2) เท่ากับ 83.10/93.10 3.2) อาจารย์นิเทศก์และกรรมการหลักสูตร มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน ขั้นวางแผน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบ, การนิเทศภายใน, ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ, หลักสูตร ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the current situation and the desirable situation of supervision for graduate diploma program in teaching profession, 2) to develop the internal supervision model using the professional learning community and 3) to evaluate efficiency in using the professional learning community activities for supervisor of graduate diploma program in teaching profession. The format used is Research and Development: R&D. The samples and target group were the educational supervisors and committees of graduate diploma program in teaching profession. The innovative instrument was the handbook for implementation of internal supervision model by using the professional learning community, process and evaluation by experts. In overall, the Propriety, Feasibility, and Utility were at the highest level. The instruments used for data analysis comprised Percentage, Mean, Standard Deviation, Priority Needs Index ($PNI_{modified}$), efficiency of process and efficiency of product (E_1 / E_2), and t-test for Dependent Samples. The research results were found that: 1) The current situation of internal supervision was found that, in overall, it was at high level and the desirable situation of internal supervision, in overall, was at the highest level. The $PNI_{modified}$ of the need for supervision model development consisted of 6 aspects, in overall, it

was = 0.23, when considering each aspect, it was found that the aspect with highest urgent need for development included $PNI_{modified} = 0.29$. 2) The internal supervision model by using Professional Learning Community process for supervisors of graduate diploma program in teaching profession, evaluated by scholars and experts, in overall, had the Propriety, Feasibility, and Utility at the highest level. The internal supervision comprised 6 steps namely: 1) Preparing, 2) Planning, 3) Implementing, 4) Reflecting, Improving, and Evaluating, 5) Reinforcing, and 6) Concluding and Reporting altogether of 25 learning activities were executed. 3) The efficiency of supervision model by using Professional Learning Community process was tried out in target group showed that: 3.1) The supervisors and program committees consisted of efficiency of process and efficiency of knowledge produced (E_1 / E_2) was = 83.10/93.10 3.2) The supervisors and program committees had their satisfaction on supervision model by using professional learning community process, in overall, was at high level, when considering each aspect, it was found that the aspect with highest level was the planning, followed by concluding and reporting and the aspect with lowest level was the reflecting, improving, and evaluating.

Keywords: Development of Model, Professional Learning Community, Excellent Supervision Clinique: ESC, Graduate Diploma Program In Teaching Profession

บทนำ

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี พร้อมด้วยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) รวมถึงแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 พร้อมทั้งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 มุ่งเน้นการพัฒนาคนและสังคมไทยให้เป็นรากฐานที่แข็งแกร่งของประเทศ มีความพร้อมทางกาย จิตใจ สติปัญญาและทักษะศตวรรษที่ 21 มีคุณธรรมจริยธรรม เคารพกฎหมาย มีภาวะผู้นำ รู้รักคุณค่าความเป็นไทยและรู้บริบทสากล โดยมุ่งหวังให้การจัดการศึกษาเป็นการศึกษาตลอดชีวิต สร้างวิถีการเรียนรู้ของคนไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้สู่การร่วมกันสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมคณะกรรมการการอุดมศึกษา จึงเห็นสมควรปรับปรุงมาตรฐานการอุดมศึกษาให้สอดคล้องตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ เพื่อใช้เป็นกลไกระดับกระทรวง ระดับคณะกรรมการการอุดมศึกษาและระดับหน่วยงาน ในการส่งเสริมการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามหลักการข้างต้นโดยมีการกำกับติดตาม ตรวจสอบ

ประเมินและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษาจะครอบคลุมด้านผลลัพธ์ผู้เรียน การวิจัยและนวัตกรรม การบริการวิชาการแก่สังคม ศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทย และการบริหารจัดการ ตามศักยภาพและอัตลักษณ์ของประเภทสถาบันโดยเน้นความรับผิดชอบต่อสังคมและสามารถตรวจสอบได้ ทั้งนี้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายสำคัญ คือการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษามีคุณลักษณะของคนไทยที่สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545)

ทั้งนี้ สถาบันการศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มีนโยบายมุ่งเน้นในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในมาตรา 6 และพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 และข้อบังคับคุรุสภาว่า ด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ตามโครงสร้างหลักสูตร ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู เป็นหลักสูตรที่รวมการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาเป็น เวลามากน้อยกว่าหนึ่งปีที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ตามเกณฑ์มาตรฐานการผลิตตามที่คุรุสภาได้ กำหนดสัดส่วนจำนวนอาจารย์นิเทศก์ต่อจำนวนนักศึกษา เป็น 1 : 10 (สำนักงานเลขาธิการคุรุ สภา, 2558) ประกอบกับการนำชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในการ ปฏิรูปการศึกษาสู่การเปลี่ยนแปลงการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประเทศสหรัฐอเมริกาและ ประเทศสิงคโปร์ (DuFour, R. et al., 2006) ที่ได้นำกลยุทธ์ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นเครื่องมือขับเคลื่อนดำเนินการจนเกิดผลที่น่าพึงพอใจ รวมถึงประเทศไทยที่มีการพัฒนา วิชาชีพครูในสถานศึกษาในลักษณะที่คล้ายคลึงกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เช่น โครงการ “ครูเพื่อศิษย์” ของมูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์ (มสส.) ที่พัฒนาวิชาชีพครูโดยใช้แนวคิด ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (วิจารณ์ พานิช, 2555)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับอาจารย์นิเทศก์หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ซึ่งเป็นนโยบายสำคัญของกระทรวงศึกษาธิการ ที่กำลังผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ทางด้านการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนของครู โดยนำมาบูรณาการเข้าด้วยกัน เป็นรูปแบบการนิเทศภายในที่ใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นตัวขับเคลื่อนให้เกิดความ ต่อเนื่องและยั่งยืน ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศนักศึกษาหลักสูตร ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับ อาจารย์นิเทศก์หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู

3. เพื่อประเมินประสิทธิภาพของการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพอาจารย์นิเทศก์หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู

วิธีดำเนินการวิจัย

วิจัยเชิงปริมาณ

1. ประชากร ประกอบด้วย อาจารย์นิเทศก์และกรรมการหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู จาก 14 สถาบันในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวม 309 คน แยกเป็นอาจารย์นิเทศก์ จำนวน 228 คน และกรรมการหลักสูตร จำนวน 81 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย 1) กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 5 แห่ง 2) กลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน จำนวน 2 แห่ง ผู้ให้ข้อมูล คือ อาจารย์นิเทศก์แห่งละ 5 คน รวม 35 คน และกรรมการหลักสูตรแห่งละ 2 คน รวม 14 คนซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ใช้สูตรการคำนวณหากลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการนิเทศภายใน

3.1 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือมีลำดับขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

3.1.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามตามองค์ประกอบและตัวชี้วัดนำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบประเมินตามกรอบเนื้อหา เสนอร่างแบบสอบถามต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมของเนื้อหา แล้วปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.1.2 ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ วิเคราะห์หาความสอดคล้องแบบ Index of Congruence (IOC) หาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินเป็นรายข้อโดยพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) พบว่า ดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60 - 1.00

3.1.3 ปรับปรุงแบบประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัดตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญนำเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ แล้วจัดพิมพ์

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล ติดต่อประสานงานกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้วยตนเองนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ สรุปประเด็นเพื่อปรับปรุงกรอบแนวคิดการวิจัย

3.3 นำแบบสอบถามองค์ประกอบและตัวชี้วัดที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาตรวจให้คะแนน ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสอบถามคำนวณหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์เป็นรายข้อ โดยมีเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของกระบวนการและผลลัพธ์ของความรู้ของรูปแบบการนิเทศภายใน โดยใช้ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ของชัยยงค์ พรหมวงศ์ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2537)

4.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิภาพของกระบวนการและผลลัพธ์ของความรู้ของรูปแบบการนิเทศภายในใช้ค่าเฉลี่ยวิเคราะห์เปรียบเทียบ t-test แบบ Dependent Samples ก่อน-หลังของบุญชม ศรีสะอาด (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

4.3 วิเคราะห์หาดัชนีประสิทธิผลของกระบวนการและผลลัพธ์ของความรู้ของรูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้สูตรการหาค่าดัชนีประสิทธิผลของชัยยงค์ พรหมวงศ์ หาดัชนีประสิทธิผล (E.I.) วิเคราะห์ความพึงพอใจต่อรูปแบบโดยใช้ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีเกณฑ์การวัดระดับความพึงพอใจ ตามหลักการของลิเคอร์ท (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

วิจัยเชิงคุณภาพ

การวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อตรวจสอบและยืนยันรูปแบบที่พัฒนาขึ้น ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง (Purposive Selection) โดยเลือกจากสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีตำแหน่งเป็นกรรมการหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู

1. กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 14 คน จากมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 5 สถาบัน และจากสถาบันเอกชน จำนวน 2 สถาบันๆ ละ 2 คน ผู้ให้ข้อมูล คือ อาจารย์นิเทศก์แห่งละ 1 คน รวม 7 คน และกรรมการหลักสูตรแห่งละ 1 คน รวม 7 คน (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

2. เก็บข้อมูลโดยวิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการ ได้แก่ อาจารย์นิเทศก์และกรรมการหลักสูตร มาประชุมระดมความคิดวิเคราะห์ถึงความต้องการจำเป็นในการนิเทศ โดยวิเคราะห์ตามองค์ประกอบที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและได้ตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ

2.1 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือมีลำดับขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

2.1.1 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือเก็บข้อมูลตามองค์ประกอบและตัวชี้วัด สร้างแบบเก็บข้อมูลตามกรอบเนื้อหาที่ต้องการทราบข้อมูล เสนอร่างแบบเก็บข้อมูลต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมของเนื้อหา แล้วปรับปรุงแก้ไข

2.1.2 ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญตามองค์ประกอบและตัวชี้วัด ในขั้นตอนนี้ใช้การวิเคราะห์ความสอดคล้องแบบ Index of Congruence (IOC) ของแบบเก็บข้อมูลเป็นรายชื่อโดยพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) พบว่า ดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60 - 1.00

2.1.3 ปรับปรุงแบบเก็บข้อมูล องค์ประกอบและตัวชี้วัดรูปแบบ ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญนำเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์แล้วจัดพิมพ์แบบเก็บข้อมูล

2.2 เก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการประชุมระดมความคิดเห็นตามกรอบองค์ประกอบและตัวชี้วัดที่กำหนดให้ วิเคราะห์และสรุปประเด็นเพื่อปรับปรุงกรอบแนวคิดการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูล การจัดกระทำข้อมูลจากแบบเก็บข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูล

3. แบบสอบถามความคิดเห็นแบบปลายเปิดเพื่อใช้สอบถามความคิดเห็นขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

3.1 ประเภทและลักษณะของเครื่องมือ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายใน แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามเพื่อสำรวจรายการ (Check list) สอบถามสภาพทั่วไปประกอบด้วย เพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการนิเทศ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในแบบกึ่งโครงสร้างและปลายเปิด

3.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการสร้างแบบสอบถาม สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการนิเทศภายใน จากกรอบแนวคิดที่ได้จากการสังเคราะห์เนื้อหาในเอกสารตรวจสอบความถูกต้องโดยอาจารย์ที่ปรึกษา

3.2.2 นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 คน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามโดยใช้เทคนิค IOC พิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.50 คัดเลือกข้อที่เข้าเกณฑ์ไว้เสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ พบว่า ดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60 - 1.00

3.2.3 จัดพิมพ์แล้วไปทดลองใช้กับอาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แล้ววิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อและหาความเที่ยงทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟาของครอนบาร์ค (Cronbach) พบว่า ค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.34-0.82 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.87

3.2.4 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม

ผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู พบว่า

1.1 สภาพปัจจุบันของการนิเทศภายใน โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68, S.D.=0.11$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน การวางแผนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82, S.D.=0.09$) รองลงมาคือ การเตรียมการ ($\bar{X} = 3.79, S.D.=0.08$) และสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64, S.D.=0.65$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน การวางแผนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72, S.D.=0.62$) รองลงมาคือ การเตรียมการ ($\bar{X} = 4.54, S.D.=0.55$)

1.2 ความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) ในการนิเทศนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู โดยรวม เท่ากับ 0.23 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการปฏิบัติการ มีความต้องการจำเป็นลำดับแรก (0.29) รองลงมาคือ ด้านการวางแผน (0.24) ด้านการสะท้อนผลปรับปรุงและประเมินผล (0.23) ด้านการสรุปและการรายงานผล (0.22) การสร้างขวัญกำลังใจ (0.21) และด้านการเตรียมการ (0.20) ตามลำดับ

1.3 ความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) ในการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยรวมเท่ากับ 0.02143 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นเป็นลำดับแรกคือ ด้านการเรียนรู้พัฒนาวิชาชีพ (0.03166) รองลงมา คือด้านวิสัยทัศน์ร่วม (0.02290) ด้านชุมชนกัลยาณมิตร (0.02051) ด้านภาวะผู้นำร่วม (0.02037) ด้านทีมร่วมแรงร่วมใจ (0.02035) และด้านโครงสร้างสนับสนุน (0.01282) ตามลำดับ

2. พัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับอาจารย์นิเทศก์หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู โดยการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นเตรียมการ 2) ขั้นวางแผน 3) ขั้นปฏิบัติการ 4) ขั้นสะท้อนผล ปรับปรุงและประเมินผล 5) ขั้นสร้างขวัญกำลังใจ และ 6) ขั้นสรุปและรายงานผล และ 25 กิจกรรมย่อย พบว่า โดยรวม มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีความมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.85, S.D. = 0.52$)

3. ประเมินประสิทธิภาพของการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพอาจารย์นิเทศก์หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู พบว่า

3.1 อาจารย์นิเทศก์และกรรมการหลักสูตร มีประสิทธิภาพของกระบวนการภาคปฏิบัติต่อผลลัพธ์ของภาคความรู้ (E_1 / E_2) เท่ากับ 83.10/93.10 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 80

3.2 อาจารย์นิเทศก์และกรรมการหลักสูตร มีคะแนนค่าเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.3 อาจารย์นิเทศก์และกรรมการหลักสูตร มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับอาจารย์นิเทศก์หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.23) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ชั้นวางแผน ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.51) รองลงมา คือ ขั้นสรุปและรายงานผล ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.12)

อภิปรายผล

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการนิเทศนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการนิเทศภายใน และลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ นำไปสู่การกำหนดความต้องการและจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับอาจารย์นิเทศก์หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู จากองค์ประกอบหลักของการนิเทศภายใน 6 องค์ประกอบ คือ 1) การปฏิบัติการ 2) การวางแผน 3) การสะท้อนผล ปรับปรุงและประเมินผล 4) การสรุปและรายงานผล 5) การสร้างขวัญกำลังใจ และ 6) การเตรียมการ โดยรวม ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการนิเทศภายในได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์นำไปสู่การวิเคราะห์ความต้องการและความจำเป็น

การวิจัยครั้งนี้ยังชี้ให้เห็นว่า การเรียนรู้พัฒนาวิชาชีพก็เป็นความต้องการจำเป็นในการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพอันดับแรก ดังผลการศึกษาศุมนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในศตวรรษที่ 21 ตามบริบทโรงเรียนในประเทศไทยของวรลักษณ์ ชูกำเนิด และคณะ พบว่า มีความสัมพันธ์ส่งผลต่อเนื่องกันอย่างเป็นเหตุและผลอย่างเป็นลำดับตามองค์ประกอบสำคัญ 6 ด้าน ได้แก่ 1) ชุมชนกัลยาณมิตรตามวิถีไทยส่งผลให้เกิดความไว้วางใจและรับฟัง 2) ภาวะผู้นำเร้าศักยภาพทำให้เกิดการเผยแพร่ของผู้นำการเปลี่ยนแปลง 3) วิสัยทัศน์เชิงศรัทธาร่วมทำให้เกิดพลังเข้มทิกวิสัยทัศน์ร่วม 4) ระบบเปิดแบบฉันทิกกำลังมุ่งสู่ผู้เรียนทำให้เกิดการเผยแพร่เป็นเจ้าของงานการเรียนรู้ 5) ระบบทีมเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่วุฒิภาวะและจิตวิญญาณความเป็นครูทำให้เกิดเจตจำนงร่วมพัฒนาวิชาชีพ 6) พื้นที่เรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจบนฐานงานจริงทำให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงบนฐานงานจริงเมื่อแต่ละพื้นที่มีการพัฒนาในรูปแบบดังกล่าวอย่างต่อเนื่องจนกลายเป็นวิถีปกติขององค์กร (วรลักษณ์ ชูกำเนิด และคณะ, 2557) และ David พบว่า พฤติกรรมและการปฏิบัติของผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้รายบุคคลและรายกลุ่มนอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบผลการวิจัยที่มีลักษณะเฉพาะ เช่น 1) หัวหน้าทีมได้ปฏิบัติบทบาทของผู้นำการเปลี่ยนแปลง 2) ผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะต้องมีการสร้าง

บรรยากาศสำหรับการเรียนรู้โดยการสนับสนุนก่อให้เกิดความร่วมมือและนำศักยภาพของทีมมาใช้ 3) ผู้นำมีพฤติกรรมที่เหมาะสม 4) มีการท้าทายให้ทีมมีการตั้งคำถามและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน 5) มีการแบ่งปันความรู้และมีการซึมซับความรู้และข้อมูลต่างๆ เพื่อช่วยในการเรียนรู้ของทีม 6) ผู้นำส่งเสริมให้ทีมมีโอกาสที่จะเรียนรู้ภาพรวมและมีการปฏิบัติรวมทั้งการตัดสินใจที่มีผลกระทบต่อระบบและ 7) ผู้นำมีการส่งเสริมให้สมาชิกทีมมีโอกาสเรียนรู้ความเป็นผู้นำด้วยตนเอง (David, B., 1997)

2. ประเมินประสิทธิภาพของการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับอาจารย์นิเทศก์หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มีประสิทธิภาพของกระบวนการภาคปฏิบัติต่อผลลัพธ์ของภาคความรู้ (E_1 / E_2) เท่ากับ 83.10/93.10 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (ร้อยละ 80) ทั้งนี้เป็นผลมาจากรูปแบบได้ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาพัฒนาเป็นรูปแบบการนิเทศภายใน มีคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับอาจารย์นิเทศก์หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ใช้ในการดำเนินงานตามกิจกรรมย่อย และได้ผ่านการตรวจสอบการแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งผลจากการวิจัยพบว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นโดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความมีประโยชน์มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของสุจิตรา อินทร์เรืองศรี ที่ศึกษาการพัฒนาบทเรียนโมดูลวิชาชีพชีวิตและวัฒนธรรมไทย สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงวิทยาลัยเทคนิคอุตสาหกรรมยานยนต์ ผลการวิจัยพบว่า 1) บทเรียนโมดูลที่ประกอบด้วยหลักการเหตุผลจุดมุ่งหมายความรู้พื้นฐาน การประเมินผลเบื้องต้นกิจกรรมการเรียนรู้การประเมินผลหลังเรียนและการเรียนซ่อมเสริมมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 83.88/85.96 (สุจิตรา อินทร์เรืองศรี, 2554) สุพี ดอนไพรปาน ได้ศึกษาการพัฒนาบทเรียนโมดูลเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่าประสิทธิภาพของบทเรียนโมดูลเรื่องทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงมีประสิทธิภาพของบทเรียนโมดูลเท่ากับ 79.66/82.77 (สุพี ดอนไพรปาน, 2556) และฉลาด จันทรสมบัติ ที่ได้ศึกษาการพัฒนาโมดูลการเรียนรู้ เรื่องนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนกลยุทธ์ด้านการศึกษานักศึกษามีประสิทธิภาพของกระบวนการและผลลัพธ์ของความรู้ (E_1 / E_2) เท่ากับ 84.67/ 83.00 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 (ฉลาด จันทรสมบัติ, 2563)

2.1 อาจารย์นิเทศก์และกรรมการหลักสูตร มีทักษะการปฏิบัติหลังกิจกรรมการเรียนรู้สูงตามเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้เป็นเพราะผู้ร่วมวิจัยได้มีการดำเนินงานตามคู่มือรูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับอาจารย์นิเทศก์หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู โดยเน้นการปฏิบัติ ด้วยมีการบันทึกก่อนการปฏิบัติ (BAR) และหลังการปฏิบัติ (AAR) ส่งผลให้มีการเรียนรู้และยกระดับคุณภาพในการนิเทศภายในที่ต่อเนื่องเกิดเป็นเครือข่ายชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ทั้งนี้เป็นเพราะเป็นเรื่องใหม่

ที่สถาบันการศึกษาต้องพัฒนานวัตกรรม แสวงหารูปแบบการนิเทศภายในให้เป็นรูปธรรม สอดคล้องกับผลลาด จันทรสมบัติ และคณะ ที่ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาวัตกรรมการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 พบว่า ในส่วนการสร้างเครือข่ายในการพัฒนาคุณภาพของผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้ มีคุณภาพที่สูงขึ้นด้วยการนิเทศทั้งที่เป็นทางการ ไม่เป็นทางการและระบบออนไลน์ให้เป็นไป อย่างต่อเนื่อง การสร้างประชาคม/ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เริ่มจาก 1) การผสมผสานพลังของ ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาพิเศษและนักวิชาการจากสถาบันการ อุดมศึกษา ได้มีส่วนร่วมในการคิด 2) ผ่านการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล 3) กำหนดเป้าหมายและ ตัวชี้วัดในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4) วางแผนและสร้างเครือข่ายโดยการใช้ โรงเรียนเป็นฐานในระดับโรงเรียน กลุ่มเครือข่าย 5) นำเสนอผลการออกแบบการเรียนรู้ เบื้องต้นร่วมกัน 6) ทดลองนวัตกรรมหลังการปฏิบัติการนิเทศสู่การชี้แนะและสอนงาน การพัฒนาผู้ร่วมวิจัยฝึกปฏิบัติห้องเรียนแบบเปิดและการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ 7) แลกเปลี่ยน เรียนรู้ในระดับโรงเรียนและระดับเครือข่ายชุมชนการเรียนรู้ การนิเทศเพื่อเป็นเลิศที่พัฒนาขึ้น (ฉลาด จันทรสมบัติ และคณะ, 2561)

2.2 ความรู้เกี่ยวกับการนิเทศภายในและชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพหลังการ พัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เป็นเพราะอาจารย์นิเทศก์และ กรรมการหลักสูตรได้ดำเนินงานตามกิจกรรมย่อยในคู่มือการดำเนินงานอย่างจริงจังและ ต่อเนื่อง กล่าวคือ มีการประชุมวางแผนการดำเนินงาน ทบทวน ตัดสินใจ ปฏิบัติงาน ประเมินผล และรับผิดชอบร่วมกัน กำหนดปัญหาและความต้องการ จัดลำดับความสำคัญของ ปัญหา กำหนดทางเลือกที่จะแก้ปัญหา เลือกประเด็นที่จะปรับปรุง/พัฒนา และหาแนวทาง พัฒนาร่วมกันจัดองค์กร ออกแบบการนิเทศ จัดเตรียมบุคลากรให้ความรู้ด้านการนิเทศและการ สร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพให้กับบุคลากรแกนนำในการนิเทศประสานงานกับหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง

3. อาจารย์นิเทศก์และกรรมการหลักสูตร มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศภายใน โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับอาจารย์นิเทศก์หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต วิชาชีพครู โดยรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้เป็นเพราะก่อนการดำเนินการมีกิจกรรมเกี่ยวกับการมี ส่วนร่วมในการนิเทศที่จะสร้างเป็นกลุ่มเครือข่ายให้ขับเคลื่อนที่เป็นจริงและต่อเนื่อง หลังจากมี รูปแบบการนิเทศภายในแล้ว มีการวางแผน ดำเนินการตามแผน ตรวจสอบประเมิน และสรุป บทเรียน ทำให้ผู้ร่วมวิจัยได้มีความรับผิดชอบสูงขึ้น และมองเห็นว่าการทำงานเพื่อแก้ปัญหา หน่วยงานจำเป็นจะต้องทำงานตามบทบาทหน้าที่ และเกิดจรรยาบรรณทางวิชาชีพจึงทำให้มี ความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศ และมีนวัตกรรมการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ สอดคล้องกับผลลาด จันทรสมบัติ และคณะ ที่ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาวัตกรรมการ

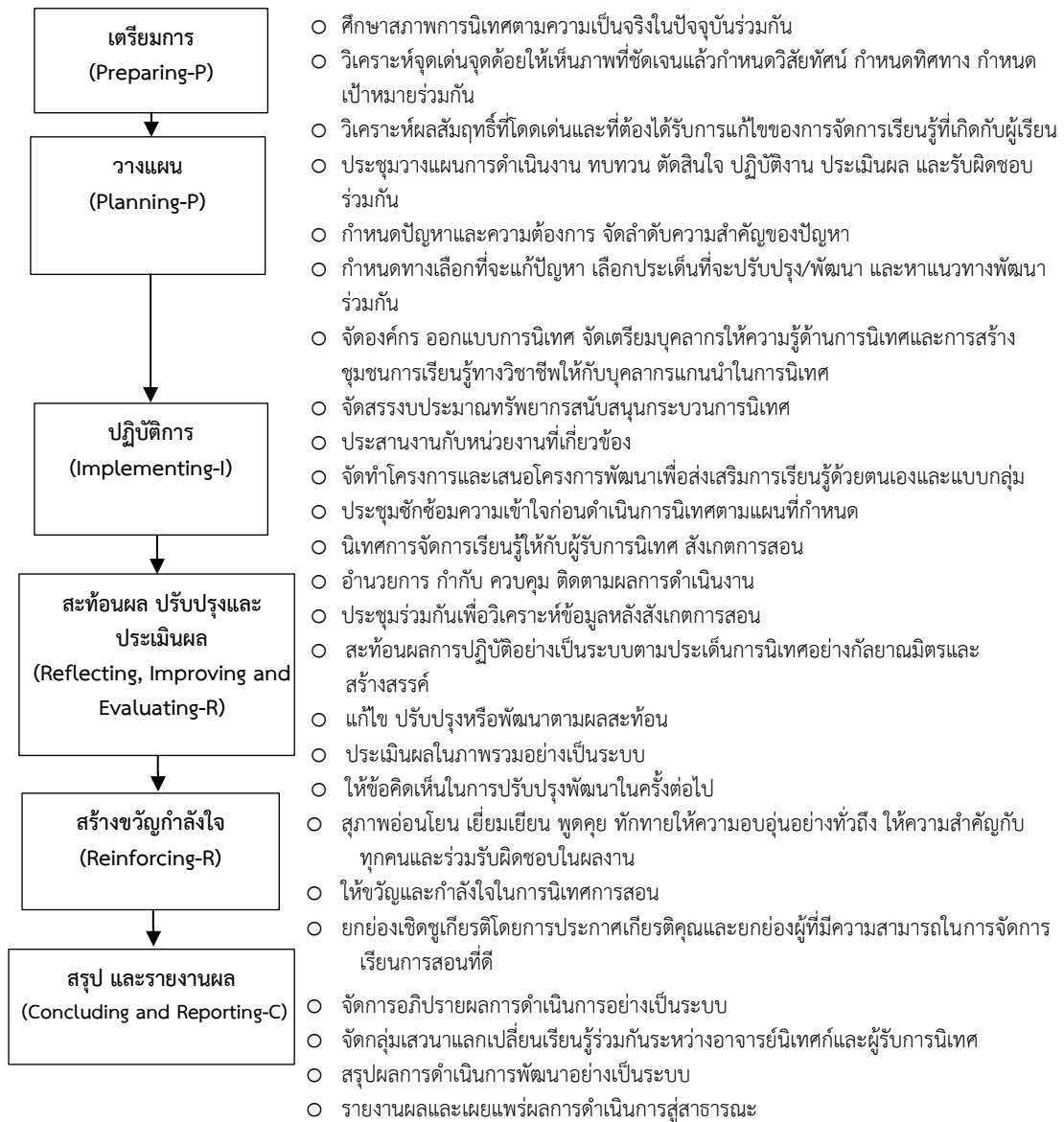
ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า ในส่วนความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมวิจัย มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นเครือข่ายในระดับโรงเรียนและเครือข่าย กลุ่มคณะมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทและสภาพท้องถิ่นการทำงานแบบมีส่วนร่วมในมิติใหม่จากการพัฒนาหน่วยงานห้องเรียนคุณภาพ โรงเรียนคุณภาพ นำไปสู่การผนึกความร่วมมือ ผสานพลังของครูต้นแบบ ผู้บริหารต้นแบบ ศึกษานิเทศก์กลุ่มเป้าหมายและนักวิชาการอุดมศึกษา ส่งผลให้เกิดคลินิกการนิเทศเพื่อความเป็นเลิศ (ESC) และการจัดการความรู้เกิดเป็นการพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โดยประยุกต์ใช้นวัตกรรมยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษาโดยสร้างแกนนำนักวิชาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ยกระดับความเป็นผู้ชี้แนะและสอนงานโดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน 7 ขั้นตอน คือ 1) ประสานพลังแบบมีส่วนร่วมและบันทึกความร่วมมือ (MOU) 2) ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล 3) สร้างสถานการณ์และตัวชี้วัด 4) วางแผนและสร้างเครือข่าย 5) นำเสนอผลการออกแบบมาดำเนินการจัดการเรียนรู้เบื้องต้น 6) ทดลองและยกระดับความรู้/ชุมชนแห่งการเรียนรู้โดยรวม 7) แลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาสู่แหล่งเรียนรู้ที่ต่อเนื่อง (ฉลาด จันทรสมบัติ, 2563)

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 รูปแบบโมเดลการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
สำหรับอาจารย์นิเทศก์หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู

ภาพที่ 2 รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู พบว่า สภาพปัจจุบันของการนิเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาทั้ง 6 ด้าน เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ด้านการปฏิบัติการ มีความต้องการจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องพัฒนา ก่อน รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับ

อาจารย์นิเทศก์หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยรวม มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด มีการบูรณาการรูปแบบการนิเทศ 6 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นเตรียมการ 2) ขั้นวางแผน 3) ขั้นปฏิบัติการ 4) ขั้นสะท้อนผลปรับปรุงและประเมินผล 5) ขั้นสร้างขวัญกำลังใจ และ 6) ขั้นสรุปและรายงานผล และมีกิจกรรมการเรียนรู้ย่อย 25 กิจกรรม ประสิทธิภาพของการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพอาจารย์นิเทศก์หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู พบว่า อาจารย์นิเทศก์และกรรมการหลักสูตร มีประสิทธิภาพของกระบวนการภาคปฏิบัติต่อผลลัพธ์ของภาคความรู้ (E_1 / E_2) เท่ากับ 83.10/93.10 อาจารย์นิเทศก์และกรรมการหลักสูตร มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพโดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน ขั้นวางแผน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย สถาบันอุดมศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพัฒนารูปแบบการนิเทศนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ด้านการปฏิบัติการตามความต้องการจำเป็นเร่งด่วน เป็นอันดับแรก

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ศุภสภาลาดพร้าว.
- ฉลาด จันทรสมบัติ. (2563). การพัฒนาบทเรียนโมดูล: นโยบาย ยุทธศาสตร์และแผนกลยุทธ์ ด้านการศึกษา (EDA6201) สำหรับนักศึกษาปริญญาโทหลักสูตร. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 14(1), 69-75.
- ฉลาด จันทรสมบัติ และคณะ. (2561). การพัฒนานวัตกรรมยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 12(3), 18-35.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2537). การทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอน : เอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา หน่วยที่ 1-5. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- วรลักษณ์ ชูกำเนิด และคณะ. (2557). รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บริบทโรงเรียนในประเทศไทย. วารสารหาดใหญ่วิชาการ, 12(2), 123-134.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.

- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2558). การดำเนินงานการรับรองปริญญาและประกาศนียบัตรทางการศึกษาเพื่อการประกอบวิชาชีพ. กรุงเทพมหานคร: สกสศ. ลาตพร้าว.
- สุจิตรา อินทร์เรืองศรี. (2554). การพัฒนาบทเรียนโมดูลวิชาชีวิตและวัฒนธรรมไทยสำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงวิทยาลัยเทคนิคอุตสาหกรรมยานยนต์. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการเรียนรู้. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สุพี ดอนไพรพาน. (2556). การพัฒนาบทเรียนโมดูลเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2. ใน วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- David, B. (1997). Transformational Leadership and Organizational Learning: Leader Actions that Simulate Individual and Group Learning. Dissertation Abstracts International, 58(3), 693.
- DuFour, R. et al. (2006). Learning by Doing A Handbook for Professional Learning Communities at Work. Indiana: Solution Tree Press.